

[Jens Møller.]

helt umulig at afskaffe og måske endda vil stige.

Derfor kan vi ikke som en generel løsning gå ind for at sætte nødhjælpsarbejder eller statslige anlægsarbejder i det hele taget i gang. Derimod mener vi, at det er noget, der kan bruges, skal vi sige mere i enkelttilfælde på lokalt plan i områder, hvor der er særlig stor arbejdsløshed. Her blev det også nævnt fra socialdemokratiets side, at man ønskede større midler til egnsudviklingen. Det vil vi gerne være med til. Vi tror, det er meget væsentligt, at man netop på arbejdsløshedsøer og andre steder, hvor det er rigtig galt, kan få sat noget i gang. Men der er dog visse forudsætninger for, at vi kan være med til det. For det første at midlerne dertil kan skaffes, og det vil i den nuværende situation sige kan skaffes ved besparelser på andre områder inden for statsbudgettet.

Dernæst ser vi meget gerne, at disse nye midler fortrinsvis bliver stillet til rådighed til mindre virksomheder. Hidtil er denne egnsudviklingsstøtte i høj grad gået til store virksomheder, til fabrikker osv. Vi tror, det ville være meget væsentligt, hvis man kan få en hel del mindre håndværksvirksomheder, mindre industri, i gang rundt omkring.

Dernæst må man også sige, at den må kunne bruges i enkelte særlige tilfælde, hvor der måske på en egn kun findes en enkelt stor virksomhed, som har meget stor betydning for denne egn; en sådan virksomhed må man ad den vej kunne støtte til at komme over en krisesituation, hvis det i øvrigt er en sund og god virksomhed.

Derimod er vi mere skeptiske over for spørgsmålet om eksportstøtte. En sådan eksportstøtte kan, hvis den bliver mere generel, blive yderst farlig, fordi den meget ofte vil føre til, at andre lande vil gå hen og gøre det samme, og da Danmark som et lille land har en overordentlig stor vareomsætning med udlandet i forhold til indbyggerantallet — vi eksporterer og importerer utrolig meget — vil det føre til, at vi ikke vil kunne følge med i en sådan subsidiering, en sådan understøttelse af eksporten, og vi er meget, meget sårbare på det område. Derfor mener vi, det er farligt at gå den vej.

De sidste prognoser, der er kommet, siger noget om, at man regner med, at konjunktoren vil blive bedre i andet halvår af 1975.

Det vil altså sige, at om $\frac{3}{4}$ år fra nu af skulle der være chance for, at det virkelig begynder at gå fremad igen. Sådan en prognose er i sig selv værdifuld, og hvis man behandler den på rette måde, er der chance for, at man kan få den til ligesom at smitte af også på den tid, der går forud, altså i de $\frac{3}{4}$ år fra nu af og indtil andet halvår af 1975. Denne afsmitning vil kunne få stor betydning ved at sætte ting i gang rundt omkring, og den vil kunne komme under visse forudsætninger.

Den vigtigste forudsætning er vel nok, at vi — og det betyder alle, der har indflydelse på disse ting — demonstrerer en fast vilje til at holde omkostningerne nede. De, der på den ene eller den anden måde skruer omkostningerne op i dag eller truer med at gøre det, er i virkeligheden de arbejdsløses egentlige fjender. Det kan være monopoler eller multinationale selskaber, der tager for stor avance hjem, men det kan også være visse fagforeningsledere, der taler om meget store lønstigninger og den slags ting. Det er klart, at der i lønreguleringen må ydes en vis hjælp til de dårligst stillede, men hvis man taler om direkte lønforbedringer i det store og hele, så optræder man som de arbejdsløses fjender. Det væsentlige er, at vi holder omkostningerne nede, og det gælder både lønninger, avancer, skatter og afgifter.

Det kunne måske være med til at give erhvervslivet den optimisme og det mod tilbage, som er nødvendig, for at det igen kan gå i den rigtige retning, så man igen får mod til at sætte nye initiativer i gang, så man igen giver sig til at forberede de bedre tider, der ligger forude, ved at foretage reparationer og investeringer, så man måske endda igen begynder at sætte byggeri i gang forskellige steder.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne det, som også den radikale ordfører nævnte, nemlig indeksslåneordningen, som vi også meget gerne vil efterlyse fra regeringens side, fordi vi tror, den er uhyre væsentlig netop i spørgsmålet om at sætte byggeri i gang.

Hvis vi gør disse ting, kan vi være med til at vende udviklingen på et betydeligt tidligere tidspunkt end om $\frac{3}{4}$ år. Her kan også det danske folk som helhed være med, hvis man vil gøre sig den ulejlighed at se efter, hvad det er, man køber, og prøve, så vidt det er muligt, at købe dansk, også selv